

Handläggare
Björn Ljung
Telefon: 08-508 337 36**Till**
Utbildningsnämnden
2025-08-28

Fördjupad studie om frånvaro i grundskolan

Redovisning av budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och rapporten *Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka - En studie av elevfrånvaro i grundskolan i Stockholms stad* som svar på budgetuppdraget om att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2025 fått i uppdrag att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro. Studien visar att den genomsnittliga elevfrånvaron i staden ökade under covidpandemin för att sedan minska, men fortfarande är cirka två procentenheter högre i snitt än innan pandemin. Ökningen utgörs av anmäld frånvaro, inte oanmäld, och ses brett över olika skolområden och elevgrupper.

Skolor som arbetar framgångsrikt med att minimera elevfrånvaron tenderar att arbeta på ett sätt som gör det *svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka*. För att hålla elevfrånvaron så låg som möjligt är det därför viktigt att skolor arbetar medvetet och aktivt med närvarofrämjande och frånvaroförebyggande åtgärder. Förvaltningen kan stötta skolorna i detta arbete genom förstärkt kommunikation av framgångsrika arbetssätt och goda exempel, och genom säkerställande av ändamålsenliga systemstöd. Ytterligare en åtgärd är att fortsätta att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst kring upprepade och längre frånvaro.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och rapporten *Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka - En studie av elevfrånvaro i grundskolan i Stockholms stad* som svar på budgetuppdraget om att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2025 fått i uppdrag att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro.

De centrala slutsatserna i studien är att:

- Den genomsnittliga elevfrånvaron i staden ökade under pandemiåren för att sedan sjunka tillbaka. Nedgången har dock planat ut och elevfrånvaron är fortfarande cirka två procentenheten högre i snitt än innan pandemin. Motsvarande utveckling ses i andra delar av landet.
- Ökningen utgörs av anmäld frånvaro, inte oanmäld, och ses brett över olika skolområden och elevgrupper.
- Ökad försiktighet vid sjukdom, förändrade samhällseliga normer kring hemarbete och ökad tillgång till studiematerial på distans är troliga delförklaringar till den ökade elevfrånvaron.
- Skolor som arbetar framgångsrikt med att minimera elevfrånvaron tenderar att arbeta på ett sätt som gör det *svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka*. Det innebär bland annat att det är tydligt för såväl elever, vårdnadshavare som personal vilka förväntningar och riktlinjer som gäller, och att skolan så långt möjligt noterar och agerar på all elevfrånvaro oavsett om det finns skäl att anta att den är eller kommer att bli problematisk. Lika viktigt är att skolan positivt uppmärksammar när eleven är tillbaka och arbetar aktivt för att underlätta återgången.
- Vad gäller stödet från förvaltningen är den övergripande bilden att stadens skolor tar del av och har nytta av de instruktioner och det stödmaterial kring frånvaroarbetet som förvaltningen erbjuder. Önskemål finns dock om förbättrade systemstöd i relation till frånvaroarbetet och om mer vägledning när det gäller det löpande närvarofrämjande arbetet. Även behov av mer stöd när det gäller de svåraste ärendena har identifierats.

Baserat på det som framkommit i studien föreslår utbildningsförvaltningen följande åtgärder för ökad skolnärvaro:

- Förstärkt kommunikation kring arbetssätt och goda exempel vad gäller det främjande och tidigt förebyggande arbetet. Det handlar bland annat om tydlig och enhetlig

kommunikation kring skolplikt och ledigheter samt rutiner för tidig kontakt med vårdnadshavare vid frånvaro.

- Säkerställande av ändamålsenliga systemstöd.
- Ytterligare utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst kring upprepade och längre frånvaro.

Bakgrund till studiens slutsatser och rekommendationer finns att ta del av i den bilagda rapporten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 augusti 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 20 augusti 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Utbildningsförvaltningen bedömer att rapporten belyser elevfrånvaro i grundskolan på ett sätt som även bidrar till att gynna barn och barns rättigheter och för jämställdhet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och rapporten *Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka - En studie av elevfrånvaro i grundskolan i Stockholms stad* som svar på budgetuppdraget om att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro.

Mika Metso
Tf. Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Rapporten *Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka - En studie av elevfrånvaro i grundskolan i Stockholms stad*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Mika Metso, Tf. Utbildningsdirektör	2025-08-19